

DOWN

AUSTRALISKA NYA ZEELÄNDSKA VÄNSKAPSFÖRENINGEN ☆ WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

UNDER

NR 3 / 2017

Med båt till
NYA ZEELAND

Mitt i naturen på
TASMANIEN

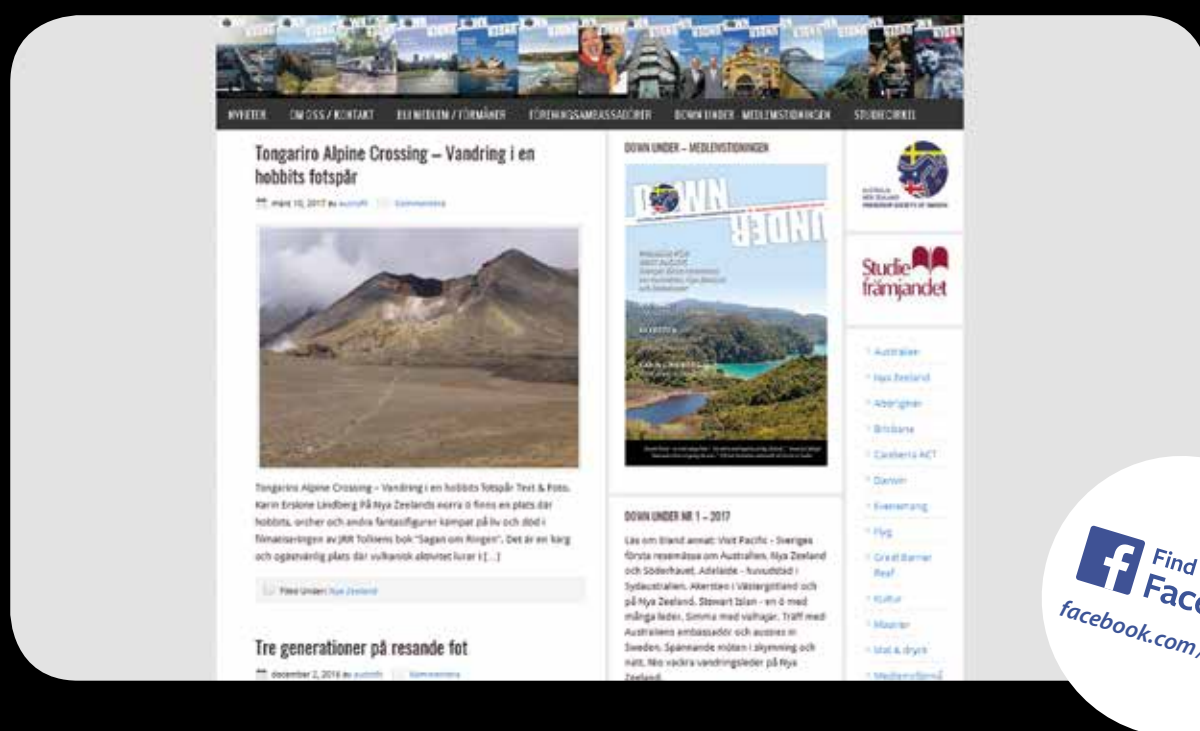
CATLINS
sju underverk

XAVIER RUDD
på KB i Malmö

*Melbourne till fots / Stop Over: Los Angeles / Stop Over: Tahiti
Franska Rivieran möter Stilla havet / Nya Zeelands ursprungsbefolkning*

Besök VÄNSKAPSFÖRENINGENS HEMSIDA

På hemsidan hittar du senaste nytt om evenemang, nyheter, medlemsförmåner och tips. Du kan läsa artiklar, reseskildringar och få information om working holiday, visum mm.

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

Bli medlem

I AUSTRALISKA NYA ZEELÄNSKA
VÄNSKAPSFÖRENINGEN

Medlemsavgift 200:- kalenderår. Förutom vår medlemstidning erhåller du en mängd rabatter hos företag och föreningar som vi samarbetar med. Att bli medlem utvecklar och lönar sig! Inbetalning till PlusGiro konto 54 81 31-2. Uppge namn, ev. medlemsnummer och e-postadress.

Sommaren bjöd inte på den blå himmel och sol jag hade önskat och drömt om. Några av sommarens stora händelser fick istället ske inomhus, Xavier var alldeles makalöst bra och tog oss med på en resa där viktiga budskap varvades med suggestiva rytmer, läs mer i detta nummer av Down Under. Såg även ett Midnight Oil som levererade som i fornstora dagar på ett fullsatt Rockefeller i Oslo, mer om det längre fram.

I det här numret av Down Under tar vår ordförande Erwin med oss på en vandring i Melbourne. Efter efterfrågan på tips på stop over artiklar då resan till Australien eller Nya Zeeland är lång kan ni i detta nummer läsa om både Tahiti, Los Angeles och Nya Kaledonien. För egen del glädjs jag åt att Paul Kelly släppt ännu en kritikerhyllad skiva som nu snurrar på stereon. I sommar mötte jag det australiska fotbollslaget Subiaco som deltog i Gothia Cup, mer om det i nästa nummer.

Följ oss gärna på Facebook och via vår hemsida så att ni är uppdaterade gällande evenemang med mera som vi är med och arrangerar eller deltar i. Jag önskar alla medlemmar en trevlig höst (Vår i Australien och på Nya Zeeland) och hoppas att vi ses på något av våra evenemang.

Lars Wallin
Chefredaktör

DOWN UNDER
c/o Erwin Apitzsch
Nordmannavägen 4
224 75 Lund

ISSN 2001-1121

www.australien-nyazeeland.se

REDAKTION
Chefredaktör: Lars Wallin
lars.wallin@australien-nyazeeland.se
+46 73 7544 020

Ansvarig utgivare: Erwin Apitzsch
erwin.apitzsch@australien-nyazeeland.se
+46 70 8144 865

Annonsering: Tomas Eisner
tomas.eisner@australien-nyazeeland.se
+46 8 458 05 57

Layout: Elisa Heleä

Framsida:
Foto: Annica Reid

Redaktionen delar ej nödvändigtvis
åsikter som framförs i artiklar.

Catlins sju underverk 5

Stop Over: Tahiti 12

Mitt i naturen på Tasmanien 7

NNEHÅLL

4 ORDFÖRANDEN HAR ORDET

9 MELBOURNE TILL FOTS

11 XAVIER RUDD
+ SUPPORT: KYLE LIONHEART

12 BÅTRESA TILL NYA ZEELAND

14 NYHETER

STOP OVER: LOS ANGELES 16

FRANSKA RIVIERAN
MÖTER STILLA HAVET 17

NYA ZEELANDS
URSPRUNGSBEFOLKNING 18

BLI MEDLEM 19

ORDFÖRANDEN

Erwin Apitzsch har ordet

Vädermässigt har sommaren i Sverige inte varit någon höjdare, men i idrottens värld har sommaren varit fylld med stora internationella tävlingar. Det började med America's Cup i segling. Nya Zeeland vann utmanarfinalen mot den svenska båten Artemis med 5-2 och finalen mot Oracle USA med utklassningssiffrorna 7-1. Därmed fick Nya Zeeland revansch för nederlaget mot USA förra gången med 8-9 efter att ha haft ledningen med 8-1. Nya Zeeland har nu vunnit världens äldsta idrottstrophé tre gånger – 1995, 2000 och 2017.

I Federations Cup i fotboll spelade Nya Zeeland och Australien i varsin grupp. Nya Zeeland förlorade de tre matcherna i gruppspelen och hamnade på sista plats. Nya Zeelands förbundskapten var dock nöjd. "Vi har lärt oss mycket och är stolta. Det är inte så ofta vi spelar mot länder rankade bland de 50 bästa, men vi var inte tillräckligt jämna och blev straffade för våra misstag". Något bättre gick det för Australien som efter två oavgjorda matcher och en knapp förlust med 2-3 mot de blivande vinnarna Tyskland, slutade trea i gruppen. Därefter följde VM i simning med åtta pallplatser för Australien, med en seger genom Emily Seebohm på 200 meter ryggsim som främsta merit, medan Nya Zeeland blev utan. Sverige kunde ju glädja sig åt tre guld och ett silver för Sarah Sjöström. I VM i friidrott vann Australien ett guld genom Sally Pearson på 100 m häck och ett sensationellt silver genom Dani Stevens i damernas diskstävling. Tomas Walsh vann herrarnas kultävling och Nya Zeelands enda medalj. I den inofficiella nationstävlingen kom Australien på plats 12 och Nya Zeeland på plats 24. Norge kom på plats 18 och Sverige på plats 32.

Sverige är världens bästa land för invandrare enligt en amerikansk undersökning från US News and World Report som har tittat på ekonomisk stabilitet, inkomst, jämställdhet och arbetsmarknaden. Det som undersökningen främst har haft fokus på är de ekonomiska aspekterna av invandring och de konsekvenser den kan få på ett lands upplevda ställning i världen. Australien placerar sig på fjärde plats och Nya Zeeland på trettonde. De övriga nordiska länderna ligger alla på tio-i-topplistan. Återigen kan konstateras att de nordiska länderna och våra vänskapsländer har mycket gemensamt.

Nya kunskaper om djurens värld är alltid fascinerande och visar ibland vad vi kan lära av dem. Det senaste exemplet är studier av den australiska nattfjärilen, the Australian Bogong moth, och dess förmåga att navigera i mörker. Två miljarder nattfjärilar från olika håll i Australien, startar varje vår en resa på hundratals mil med Snowy Mountains i New South Wales som destination. Deras liv är kort och resan görs bara en gång tur och retur. I upp till fyra månader sitter de på grottväggarna och när sommaren övergår i höst flyger de tillbaka, parar sig, lägger ägg och avslutar sitt liv. De flyger i etapper på 200-300 kilometer per natt i rätt riktning tack vare att de har en magnetisk kompass. Någonstans i nattfjärilens mikroskopiska hjärna finns sinnesceller som upptäcker och tolkar jordens magnetfält. Ett resultat av studien kan bli att ny teknik utvecklas för att, till exempel, konstruera ett alternativ till dagens gps-system, om detta på något sätt slås ut. I sanning ett hisnande perspektiv!

Australiens största tursistattraktion, Stora barriärrevet, beräknas vara värt 191 miljarder kronor. Förutom turistnäringen bidrar det till ekonomin genom fiske, rekreation och forskning, som sysselsätter 64 000 heltidsarbetare. Tyvärr är Stora barriärrevet hotat och har två år i rad drabbats av massblekningar. Hotad är också världens mest avlägsna ö, Henderson Island, mitt ute i Stilla havet mellan Nya Zeeland och Chile. Ön är obebyggd och liten, bara en mil lång och en halvmil bred, och klassad som världsarv tack vare sin naturskönhet. Australiska forskare har dock konstaterat att varje kvadratmeter av stränderna är täckta av plast. De uppskattar att 38 miljoner plastföremål, tandborstar, flaskor och andra plastföremål ligger uppskölda på land och att det varje dag tillkommer 13 000 nya plastföremål. Det visar varje enskild människas ansvar för att värna miljön så att vi får behålla en ren och inspirerande natur.

Så är sommaren slut för i år och det börjar droppa in mejl från olika resebyråer om vilka fantastiska och lockande resmål som Australien och Nya Zeeland är. Det kan man ju lätt instämma i. Säkert har en hel del av er som läser detta nummer planer på att besöka ett eller båda av dessa länder, så min uppmaning blir – bidra gärna med en artikel till Down Under. ★

CATLINS SJU UNDERVERK

Text & Foto: Åsa Duffy

På en undanskymd plats i det vackra Nya Zeeland hittar du fantastiskt spännande Catlines. Här finns en värld av otroliga vattenfall, det mest berömda är Purakaunui Falls, vilket är bland det mest fotograferade i världen. Här finns också en spektakulär förhistorisk plats, nämligen en av endast tre tillgängliga fossila skogar i världen. Var exakt ligger Catlin? Jo allra längst ner på sydöns sydspets på Nya Zeeland, långt från de mest populära turiststråken. Det är ett kustområde som börjar vid Kaka Point i norr och slutar vid Fortrose längst söderut. The Catlins är ett "måste" om du ska resa söder ut på sydön. Här hittar du ett vattenfall, kustpromenader och enastående dramatiska landskap. Tänk på att avsätta minst en halvdag för att hinna utforska och se detta unika område. För det är storslaget, ett helt unikt naturområde med uråldrig skog, höga klippor, vackra vattenfall, fantastiska stränder och ett spännande djurliv. Här finns ett stort antal fåglar, pingviner, pälsälar, delfiner och sjölejon. Området är också berömt för sina unika bergformationer och en 150 miljoner år gammal fossiliserad skog. Vill man övernatta finns det ett antal vandrarhem och campingplatser att välja bland, om man bor i Invercargill istället. Få platser på Nya Zeeland erbjuder så många natursköna upplevelser som Catline Coast på en så liten yta. Här finns också en kulinarisk upplevelse där olika kaféer och restauranger

erbjuder sina egna unika smaker och tillagade på lokala råvaror. Besök gärna Whistling Frog Café & Bar eller Nigara Falls Café där ska du prova en whitebait fritter kompletterad med ett lokalt öl. I Owaka rekommenderar jag The Catlins Café eller Lumberjack Restaurant.

Sju fantastiska saker du inte får missa när du är i Catlin

1. Kaka Point, det är bara ett litet samhälle med kafé/ bar och några olika boenden. Här finns en trevlig skogspromenad som tar ungefär en halvtimme och bjuder på ett intressant fågelliv. Här finns också badmöjligheter med fina stränder som är säkra för simning. Kaka Point är också en bra utgångspunkt för ett besök till Nugget Point och här finns en av landets äldsta fyrar. Se till att besök platsen antingen tidigt på morgonen eller sent på eftermiddagen för då ökar dina chanser att se djur. Bästa årstid för att se pälsälar är mellan december och februari. Även blå dvärgpingviner, gulögda pingviner, skarvar, liror och havssulor häckar här.

2. Cathedral Caves som fått namnet av att de liknar europeiska katedraler. De består av en blandning av uppåt trettio meter höga spetsiga och välvda grottor som bara kan nås vid lågvatten. Om du ropar i grottorna får

du långa efterklangsljud som ekar tillbaka om och om igen. För och komma hit måste man betala en liten entréavgift eftersom grottorna bara kan nås genom en privat väg.

3. Porpoise Bay, mest känt för att man under sommarmånaderna kan få syn på en sorts delfiner som bara finns på Nya Zeeland, den lilla gråa Hectors-delfinen. November till maj är den bästa tiden att se dessa små och sällsynta delfiner. Bukten bredvid har en fin strand som är badvänlig.

4. Curio Bay. Hit ska man också se till att komma när det är lågvatten för det är då man kan se Petrified Forest som är en 160 miljoner år gammal fossil skog med förstenade stammar av gamla träd och växtfossiler som är världens äldsta av denna typ. De härstammar från den tidsperiod då Nya Zeeland var en del av Gondwanalands superkontinent. Här finns också kolonier av pingviner som man har störst chans och få se antingen i gryningen eller i skymningen. Även här kan man se delfiner om man har tur.

5. Vattenfall. Catlins har flera sevärd vattenfall, de mest populära är Purakaunui Falls. I Table Hill Scenic Reserve är Matai Falls, lättillgängligt från den södra natursköna vägen ungefär 18 km från Owaka. Det är en underbar syn att se vattnet forsa fram över de gröna mosklädda stenarna omgivet av en tropisk regnskog. Ett annat vattenfall är McLean Falls som ligger strax söder om Cathedral Caves. Håll utkik efter skyltar som visar vägen till de många vattenfallen.

6. Slope Point är sydöns sydligaste punkt. Utöver de branta klipporna finns det bara vatten, några små, obebodda öar och sedan kommer man till Antarktis. Många som kommer hit tar en bild på den berömda gula skylten som visar avståndet till Antarktis i ena änden och avståndet till ekvatorn i andra änden. Skylten kan bara nås till fots och det rör sig om cirka tjugo minuters promenad på en mindre väg från parkeringen.

7. I Waipapa Point står en fyr som byggdes 1884, tre år efter Nya Zeelands värsta skeppsbrott då ett fartyg gick på ett dolt rev utanför kusten. Här finns sjölejon som man kan se när de vilar på stranden nedanför fyren. ★

För mer information se: www.southlandnz.com - www.catlins.org.nz

Tänk dig att du vaknar,
du går ut på altan och möts
av full aktivitet av till synes
kramgoa, söta om än vilda
wallabys! En dröm?
Nej detta är verklighet här.

Text & Foto: Annica Reid

Mitt i naturen på **TASMANIEN**

Det är slutet på mars och åter igen besöker jag och min man Australien. Den här gången är vi på Tasmanien. Vi kom hit för cirka två veckor sedan och vi är här för att hälsa på våra vänner och bekanta. Vänner som är lite utspridda runt Hobart vilket gör att det blir mycket bilkörning. Bilen känns rent allmänt som ett måste här oavsett om man besöker staden som turist eller tillhör den bofasta delen. Det finns bussar men de är ganska få och kör endast ett fåtal ruttor och mellan få destinationer. Hobart som stad är i sig otroligt kuperad så var vi än kör varvas bilkörningen med att vi åker upp för branta vägar för att i nästa stund åka ner för stup som får det att kittla i magen. Brevbärarna här cyklar inte de kör mopeder/motorcyklar. Sommaren har varit torr sägs det men det är fortfarande vackert grönt. Variationen av träd och buskar såväl som blommor är stor och på många ställen blommor det fortfarande fantastiskt vackert trots att hösten är på antågande.

Likt vid våra tidigare besök på Tasmanien bestämmer vi oss även denna gång för att göra och se något nytt. Den här gången blir det en biltur med två av våra goda vänner uppåt östkusten mot Coles Bay och till nationalparken 'Frecinet peninsula'.

På vår väg dig kör vi genom mindre orter som Orford, Tribunna Swansea. Ön här är allmänt ganska glest befolkad så vi passerar stora jordbrukslandskap och på många ställen är antalet får på vår väg mycket högt. Vi passerar vattendrag, tjocka skogar men vi kör också på slingrade vägar längs kusten där havets färger är många. Vägen upp är fantastiskt varierande och vacker. Resan tar oss cirka tre timmar innan vi kommer fram till stugan vi ska bo i. Vår väns kusin äger stugan som vi fått låna över natten.

Vi är här omgivna av s.k. gumtrees, sheoaks och många fler träd med för mig 'konstiga' namn. När jag lyfter huvudet ser jag de vackra bergen 'The Hazards' och jag vet att inom räckhåll finns kända utsiktsplatser och vandringsmål för oss att upptäcka. Den speciella doft som slog oss redan när vi steg ur flygplanet och som kommer från Eucalyptusträden är än mer märkbar här. En doft som associerar lite till pepparminthållet och är helt underbart ljuvlig!

Nämnd nationalpark är mest känd för Wineglass bay. Ingen vet egentligen varför det kallas så. Kanske pga. att formen liknar ett vinglas eller för att vattnet är lika klart som vin. För mig spelar det mindre roll, det är hur som helst ett av våra utflyktsmål idag.

Men dessförinnan blir jag stående en stund på stugans altandäck där

jag kan höra bekanta och obekanta läten från papegojor och andra fåglar och jag ser även några Bennett wallabys som hoppar runt längre in i skogen. Känns överkligt på något sätt.

Dags att ta på sig shorts, fylla vattenflaskan, smörja in mig med solskyddsfaktor 30 innan vi beger oss ut på vandringen uppför bergen. Även om väderomslagen normalt är många och snabba här på Tasmanien känns dagens väderlek stabil. Vår vandring som hela tiden går uppåt känns efter en stund i våra ben. Men utsikten, naturen och omgivningen på vår vandringsled får oss att glömma allt annat. Här försvinner vi in i de svindlande vyerna på vägen upp. Då temperaturen ligger runt 27-30 grader och solen strålar från klarblå himmel är vi rödkindade och mycket varma när vi kommer upp på toppen. Utsikten härifrån är bedärande vacker.

På vår vandring tillbaka till stugan har vi både sett och kunnat fotografera några wallabys som inte visade sig vara ett dugg rädda för oss. De går förvisso inte fram till oss men de hoppar heller inte iväg om vi håller lite avstånd. Väl nere svalkar vi oss genom att ta ett dopp i havet. Vattnet är kallt men det gör ingenting. Det är otroligt skönt och vackert att här nerifrån stranden kunna blicka upp mot 'the Hazards' och veta att där uppe har vi varit.

På kvällen sitter vi utomhus. Vi grillar bläckfisk bland annat. Det i sig är ett äventyr för mig då det är första gången jag provar denna delikatess. Måste dock erkänna att vid första anblicken trodde jag det var en orm som min vän lade på grillen! Men vi har en bra och för mig annorlunda kväll tillsammans då vi får flera närgångna besök av nyfikna possums. Dessa djur dyker upp titt som tätt, i olika storlekar och de är olika tama. En lite större gillar tydligen bläckfisk för han hoppar gladeligen upp på – då avkyld – grill för att slicka i sig resterna.

Nästa morgon kommer mina favoriter tillbaka. Flera wallabys hälsar på oss där vi sitter med vårt kaffe, för att tugga i sig lite av buskarnas blad. De tittar på oss, kommer lite närmare och visar upp sig från deras allra bästa sida. Jag fotar och njuter i stunden. Att få vara mitt ibland dem, i deras egna tillvaro, är mycket speciellt och fantastiskt.

Vårt morgondopp är denna morgon lika skönt som igår även om det nu sker i ett betydligt mer livligt hav. Vi äter vår frukost och packar sen ihop. Det är snart dags för oss att lämna stugan för att åka vidare mot nya utflyktsmål. Jag är redo! ★

UPCOMING AUSTRALIAN EVENTS 2017

Each year Australia puts on an impressive line-up of festivals and events that shines the spotlight on the country's passion for arts and culture, food and wine, sport, nature, beach lifestyle and Aboriginal culture. Many are unique to the country but all provide you with the opportunity to meet the locals and discover why there's nothing like Australia.

OCTOBER

RUGBY LEAGUE WORLD CUP 2017 NATIONAL
www.rlwc2017.com

V8 SUPERCARS BATHURST 1000 NSW
www.v8supercars.com.au

ORANGE WINE FESTIVAL NSW
www.brandorange.com.au

SCULPTURE BY THE SEA, BONDI NSW
www.sculpturebythesea.com

SCULPTURE IN THE VINEYARDS NSW
www.sculptureinthevineyards.com.au

THE SYDNEY MORNING HERALD GOOD FOOD MONTH NSW
www.goodfoodmonth.com/sydney

BRISBANE INTERNATIONAL GARDEN SHOW QLD
www.brisbanegardenshow.com.au

V8 SUPERCARS GOLD COAST 600 QLD
www.supercars.com/gold-coast

NOOSA TRIATHLON MULTI SPORT FESTIVAL QLD
www.ironman.com

AUSTRALIAN MOTORCYCLE GRAND PRIX VIC
www.motogp.com.au

MELBOURNE FESTIVAL VIC
www.melbournefestival.com.au

MELBOURNE MARATHON VIC
www.melbournemarathon.com.au

CAPE TO CAPE MTB WA
www.capetocapemt看.com

NOVEMBER

ASHES 2017-2018 NATIONAL
www.cricket.com.au

BITTER & TWISTED INTERNATIONAL BOUTIQUE BEER FESTIVAL NSW
www.bitterandtwisted.com.au

EMIRATES AUSTRALIAN OPEN NSW
www.ausopengolf.com.au

SYDNEY INTERNATIONAL ART SERIES NSW
www.artspass.com.au

CREDIT UNION CHRISTMAS PAGEANT SA
www.cupageant.com.au

FEAST FESTIVAL SA
www.feast.org.au

GORGEOUS FESTIVAL SA
www.gorgeousfestival.com.au

AUSTRALIAN MASTERS GOLF VIC
www.australianmasters.com.au

MELBOURNE CUP CARNIVAL VIC
www.melbournecup.com

QUEENSClIFF MUSIC FESTIVAL VIC
www.qmf.net.au

TASTE OF MELBOURNE VIC
www.tasteofmelbourne.com.au

THE AGE GOOD FOOD MONTH VIC
www.melbourne.goodfoodmonth.com

MARGARET RIVER GOURMET ESCAPE WA
www.gourmetescape.com.au

DECEMBER

VARIETY SANTA FUN RUN NATIONAL
www.varietysantafunrun.com.au

FALLS FESTIVAL NSW TAS VIC
www.fallsfestival.com

SYDNEY TO HOBART YACHT RACE NSW TAS
www.rolexsydneyhobart.com

SYDNEY NEW YEAR'S EVE NSW
www.sydneynewyearseve.com

TROPFEST AUSTRALIA NSW
www.tropfest.com/au

V8 SUPERCARS SYDNEY 500 NSW
www.supercars.com/sydney

WOOLWORTHS CAROLS IN THE DOMAIN NSW
www.carolsinthedomain.com

AUSTRALIAN PGA CHAMPIONSHIP GOLD COAST QLD
www.championship.pga.org.au

WOODFORD FOLK FESTIVAL QLD
www.woodfordfolkfestival.com

LAVENDER FLOWERING BEGINS IN NORTH-EAST TASMANIAN TAS
www.discovertasmania.com.au

THE TASTE OF TASMANIA TAS
www.thetasteoftasmania.com.au

BOXING DAY TEST VIC
www.cricket.com.au

ISAF SAILING WORLD CUP VIC
www.sailmelbourne.com.au

MANJIMUP CHERRY HARMONY FESTIVAL WA
www.cherryfestival.com.au

RED BULL LIGHTHOUSE TO LEIGHTON WA
www.lighthouse2leighton.com.au

Woodford Folk Festival – Queensland

Above: Melbourne Cup Carnival – Victoria
Below: Turtle nesting and hatching season starts – Queensland

Above: The Taste of Tasmania – Tasmania
Below: Margaret River Gourmet Escape – Western Australia

For more information on events visit Australia.com

MELBOURNE TILL FOTS

Text & Foto: Erwin Apitzsch

Efter en dryg vecka på Tasmanien var det dags att ta flyget från Launceston till Melbourne den 30 december. När vi närmade oss för landning tittade vi ut genom fönstret men såg bara naturlandskap. Ingenting skvallrade om att vi skulle landa i en stad med fyra miljoner invånare. En kollega körde oss till sitt hem där vi bjöds på pastamiddag och hade en trevlig samvaro. Sedan körde han oss till vårt hotell Aura on Flinders på Flinders Street 534 där vi fick ett rum på åttonde våningen i ett 24-våningshus. Rummet var utrustat med kokmöjligheter, tvätt- och diskmaskin. Kostnaden per natt varierade. Den billigaste natten kostade 165 AUD (1 122 SEK) och den dyraste, nyårs-afton, kostade 395 AUD (2 686 SEK).

Hotellet ligger mycket centralt, mitt emot Melbourne Aquarium och nära Federation Square, Eureka Skydeck och järnvägsstationen) och utgjorde därmed en perfekt utgångspunkt för att göra Melbourne till fots.

Efter frukost på rummet gav vi oss iväg på en promenad för att upptäcka staden. Kom till Queen Victoria Market och gick upp och ned i gångarna mellan marknadsstånden. Fortsatte längs William Street, Elizabeth Street till Yarra River, gick längs den till Royal Botanic Gardens där det blev lunch sittandes på en stenmur med utsikt över ett vatten där turister kördes omkring i lugnt tempo i båtar manövrerade av en person med åra. Tillbaka till hotellet via St Kilda Road och en sväng om Bourke Mall med massor av människor och allehanda aktiviteter. Eftermiddagen avslutades med en löptur längs Yarra River.

Nyårsfirandet inleddes med att vi drack det australiska vinet som vi hade fått av våra vänner i Adelaide. Sedan drog vi ut på stan och intog pizza på restaurang Il Tempo på lilla Degraes Street med mycket trevlig personal. Fortsatte till Federation Square, via avstängda och överfulla gator, över Yarra River och till det stället där vi firade nyår för fem år sedan. Där stod vi i en timme och inväntade fyrverkeriet, som satte igång prick 00.00 och varade i 10 minuter. Bara fyrverkerier, inga tal, men en härlig stämning och en stor upplevelse. Sedan tog det 40 minuter att ta oss tillbaka till hotellet på överfulla gator. En kopp te och lite snack avslutade dagen.

På Nyårsdagen tog vi spårvagnen City Line, knöckfull och med många små skrikande barn, till Harbour Town och började med en tur på shoppingcentret på Melbourne Star med Observation Wheel. Fortsatte sedan via Docklands Drive, Footscray Road, La Trobe Street, Spencer Street, Little Bourke Street, William Street, Lonsdale Street, Elizabeth Street, Flinders Lane, Degraes Street och Flinders Street tillbaka till hotellet. Efter lunch på rummet och en kortvarig regnskur, tog vi en promenad på South Wharf Promenade längs Yarra River till dess vi kom i höjd med Observation Wheel på en dryg timme i, jo, solsken.

Sedan var det dags för träning på hotellets gym. Kvällen avslutades med mexikansk mat på restaurang Taco Bell.

Följande dag var det mulet väder, så det blev en shoppingrunda på förmiddagen i delvis lätt duggregn på ett varuhus mitt emot Batman Park vid floden. På kvällen gav vi oss iväg till Melbourne Central (1,8 km) med ett gigantiskt myller av affärer och människor. Lite mat innan vi gick in på Hoyts för att titta på filmen "Lejon" om en indisk pojke som kommer bort från sin familj, adopteras av en australisk familj från Hobart och efter 20 år hittar sitt ursprungshem.

Den sista dagen i Melbourne steg vi upp tidigt och anträdde den fem kilometer långa promenaden till Melbourne Zoo via King Street, Victoria Street och Abbotsford Street, vilket tog oss en timme. Köande för att komma in på Zoo till 9.55 och uppsprickande molntäckte. Så småningom blev det klart solsken. Vi tittade på i stort sett alla djuren och fick lära oss att koala är ett aboriginskt ord som betyder "dricker inte". Koalorna får sitt vätskebehov tillgodosetts genom de 10 av 750 sorters eukalyptusblad som de äter. Försökte tima in presentationerna, av vilka sälarna var det mest populära. Alltid roligt att se dem i aktion. Många skyltar påminde om återvinning och att vara rädd om utrotningshotade djurarter.

Vid 13-tiden började vi promenaden tillbaka. Efter några intensiva dagar bestämde vi oss för att åka till St Kilda och sola. Vi åt snabbt och köpte spårvagnsbiljetter. Jättekrångligt och dyrt. Ett grundkort (Myki) för 6 AUD (41 SEK) per person skulle först lösas och sedan betalningen beroende på hur många zoner som skulle utnyttjas. Färden tog 22 minuter till ändhållplatsen i St Kilda. Efter någon minut lade vi oss ned för att sola. Kraftig vind gjorde att vi gick längs stranden i en dryg kilometer innan vi på måfå sneddade in mot landet och genast hittade en gräsplätt att sola på och betydligt lugnare vind. Kl 19.30 tog vi plats på Leo's uteservering och åt vår middag efter en skön eftermiddag i solen. En sista promenad till stranden för att fotografera solnedgången innan vi tog spårvagnen tillbaka. Och så var det dags att lämna Australien för den här gången.

Att ta sig fram till fots i Melbourne kan verkligen rekommenderas. Man får ett bra grepp om stan, upplever den skiftande atmosfären i olika stadsdelar och kan uppskatta det pulserande citylivet såväl som den rogivande promenaden längs Yarra River. Visst, vi tog spårvagnen vid några tillfällen, men dagsetapperna till fots uppgick till 15-25 kilometer. För den som inte vill eller kan gå längre sträckor finns ett utmärkt alternativ i City Circle, en gratis spårvagnslinje i centrum som man kan gå av och på efter eget önskemål. ★

Text & Foto: Lars Wallin

XAVIER RUDD

+ SUPPORT: KYLE LIONHEART

Xavier Rudd från Australien bjöd på suggestiva rytmer inför ett fullsatt Kulturbolaget i Malmö

Den australienske multiinstrumentalisten och singer-songwritern Xavier Rudd fyllde tillsammans med supportartisten Kyle Lionheart Kulturbolaget i Malmö till sista plats när de på Sveriges nationaldag den 6 juni i år gav publiken två alldeles makalöst bra konserter. Kyle Lionheart från Byron Bay berättade att detta var första gången han var over seas. Kvällen innan hade de gjort första spelningen på turnén i Köpenhamn och han var fortfarande lite jetlagged. Publikens gensvar bar honom dock genom konserten och Kyle var både överraskad och lycklig över responsen.

Xavier Rudd, född den 29 maj år 1978, är ursprungligen från Torquay i delstaten Victoria, men numera boende i det vackra Byron Bay i New South Wales.

När Xavier Rudd kliver in på scenen går det nästan att ta på känslan av vad som komma skall i lokalen. Själv är jag enormt förväntansfull. Jag har länge velat se Xavier på scenen, har lyssnat på hans musik i många år. Minns än idag hur vi i början av 00-talet, på väg till Arnhem Land, stannade till vid The Didgeridoo Hut and Art Gallery på 10 Arnhem Hwy, Humpty Doo NT och köpte alla hans skivor som fanns tillgängliga. De blev ett perfekt soundtrack i bilen på väg till den kultur och natur som Xavier hyser så stor respekt för och som återkommer som tema i sång efter sång. Öppningslåten Creancient följt av Flag får hela publiken att gunga i takt med musiken. Konserten är precis så bra som jag hade önskat och vi bjuds på både gamla klassiker som Come Let go, Spirit bird samt material från det senast studioalbumet Nanna som exempelvis Come People och Flag. Taket håller på att lyfta när Xavier plockar fram sin didgeridoo i bland annat The mother. Instrumentet didgeridoo må vara ett både älskat och hatat instrument, men i händerna på Xavier och inför en fullsatt lokal så uppstår ren magi och de suggestiva rytmerna får nackhåren att resa sig. Det känns fint att både se och lyssna till en artist som har ett starkt engagemang för både mänskliga rättigheter, djuren och naturen. Xavier sägs ha blivit vegetarian efter att ha besökt Kaliforniens största djurfarm i samband med en turné i USA. Rudd beskrev i en intervju med PETA hur denna upplevelse fick honom att ändra kost. "The animals stood crammed together on this piece of land. They could hardly move as the area was too small for all those animals. Plus, they'd already eaten or trampled down the grass and all the feces were just left there. They were standing in their own waste and—what I found worse—even had to eat it because the workers didn't offer them

anything else. I asked the driver about it and he said, "Well, that's California's biggest beef producer." I could still smell it after we had driven for another 30 kilometers. That was when I knew it was the right choice to go vegetarian".

Xavier Rudd är förstås även välkänd för sin miljöaktivism och har bland annat blivit tilldelad 'Rock the Boat Award' 2009 för sin support till the Sea Shepherd Conservation Society. Rudd är nära vän med den kanadensiske miljöaktivisten Paul Watson som var den som startade Sea Shepherd. I januari 2010 var Rudd en av de sista passagerarna ombord på Sea Shepherd ship Ady Gil bara dagar innan hon sjönk efter en kollision med the MV Shonan Maru 2, Japans "whaling security vessel". Rudd var även med i Save the Kimberley-rörelsen för att rädda James Price Point. Han har även volontär-arbetat för organisationen Surf for Life and Waves of Hope. Rudd volontärarbetade även med att bygga en skola i norra Nicaragua 2013.

Rudds morfar var holländare och kom från Tilburg innan han emigrerade till Australien. En av hans morförfäldrar härstammade från en potatisodlande irländsk och skotsk släkt i Colac, Victoria. Rudds far var född med aboriginskt, irländskt och skotskt ursprung. Rudd har Wurundjeri bakgrund via sin gammelmorförälder som var aboriginsk. En av Xaviers tidiga släktingar var av aboriginskt ursprung, och hennes barn, Rudds farmor, var ett av de stulna barnen. Info: Wikipedia.

Xavier har åtta studioalbum bakom sig, det senaste släpptes 2015 med titeln "Nanna". Den 21 april i år släpptes skivan Live in the Netherlands. Xavier Rudds starka sida är kontakten han får med sin publik. Ju mer han har turnerat, desto fler hjärtan har han rört vid och allt har han gett tillbaka till musiken. Han förtrollar sin publik med sin förmåga att traktera många instrument och har introducerat ett sound som är en mix av gitarrer, didgeridoos, effektpedal, slagverk, munspel och inte minst den egna rösten. Han skapar något nytt men ändå bundet till sina förfäders andar. Medveten som Xavier Rudd är så avslutades konserten i Malmö med att hela bandet tog emot publikens applåder till bakgrundsmusik i form av Yothu Yindi och låten Treaty. Det blir ett högt betyg från mig, en konsert att minnas länge. ★

www.xavierrudd.com

www.facebook.com/XavierRuddOfficial

BÅTRESA TILL NYA ZEELAND

Text & Foto: Margot Garmelius

Ja, på 70 talet kunde man resa med båt från Southapton till Nya Zeeland och vidare till Australien. Är ni som jag i övre medelåldern kan det ibland kännas som 70-talet var modern tid och egentligen inte alls länge sedan. Berättar jag för ungdomar idag att jag som ung åkte båt till Nya Zeeland och att det tog 4,5 vecka möts jag av förvåning och massor av frågor.

Som jag tidigare berättat i Down Under (nummer 3, 2013) har jag sedan 1964 haft en brevvän på NZ och jag hade sedan vi började brevväxla närt en dröm att åka dit.

Att åka båt kändes lockande och skulle ge en fantastisk möjlighet att se mycket på vägen och träna upp engelskan under tiden. Det visade sig att denna resa var bland de sista med reguljär båttrafik mellan Europa och NZ/Australien. Jorden runt kryssningar finns ju idag men detta var en reguljär resa från a till b. Antingen på väg hemåt efter en tid i Europa eller på väg ut för att emigrera. Och så jag och min kompis Lena som skulle till NZ på en working holiday. Det flesta passagerare var äldre personer som emigrerat för många år sedan och som nu hade besök sitt gamla hemland kanske en sista gång. Cirka en fjärdedel av passagerarna var unga Nya Zeeländare eller Australiensare som varit i Europa. Innan dom skulle tillbaka till arbetslivet igen ville många ta chansen att som vi, se, uppleva, njuta och ha skoj en hel månad på en båt. Medan SS Northern Star lugnt och stilla gled över haven kunde vi ägna oss åt sol, bad och en massa aktiviteter. Många frågar mig om det inte blev långtråkigt. Nej – inte en chans! Det fanns mycket att göra ombord och dessutom gjorde vi flera stopp på resan.

Men vi kanske ska börja från början. En blåsig novemberdag fick vi skjuts till Göteborg där vi klev på en båt från rederiet Tor Line som då drev reguljär båttrafik till Felixstove utanför London. Resan tog 36 timmar och under vår resa hade vi full storm. Det blev en mycket tuff start på resan. Den här första etappen innehöll inte något annat än att ligga i sin koj och försöka ta sig upp för att kräkas. Fy vad det var jobbigt. Vi tänkte på vad som låg framför oss men hoppades att nästa båt skulle vara mycket större och stabilare så att vi inte skulle bli sjösjuka igen. På svaga ben och några kilo lättare steg vi i land med alla våra väskor för att ta tåget till Southampton.

Den 9 november 1973 var dagen vi skulle lämna Southampton och sätta kurs mot Bridgetown på Barbados. S.S Northern Star var inte den vackraste båt vi sett. Lite grågrön till färgen låg den där vid kajen och jag kommer aldrig att glömma den här dagen. Nu väntade en dryg vecka till sjöss utan att se land.

I ett brev till mina föräldrar beskrev jag avresan från Southampton så här: "Känslan jag hade inom mig när vi sakta backade ut från kajen

kan jag inte beskriva i ord. Något så underbart tror jag aldrig mer jag får uppleva" (Det är bra att spara gamla brev). Det var fantastiskt för oss två att äntligen vara på väg efter drygt ett års väntan. Upplevelsen när vi gled ut från kajen var så spektakulär. Musik, folk som både grät o skrek av både sorg och glädje, girlanger och band som hade spänst mellan passagerare och folk på kajen. Det var öronbedövande och mycket känslösamt. Många insåg säkert att det var ett sista avsked men för oss började äventyret.

Vi såg fram emot resan som skulle ta oss över Atlanten till Barbados, vidare till Curacao, genom Panamakanalen med stopp i Christobal och Bilbao (där kanalen börjar och slutar), sedan korsa den enorma Stilla Oceanen med stopp på Tahiti, Rarotonga, Auckland och sedan Wellington.

Hur livet ombord skulle te sig visste vi inte mycket om då men det visade sig att vi aldrig behövde ha tråkigt. Det fanns ett stort utbud av aktiviteter ombord. Bland annat kunde vi spela däcktennis, gympa på däck, jogga runt båten (5 varv = 1 engelsk mil), sola, bada i poolen, skriva brev, läsa eller som jag gjorde, delta i Maori Concert Group (detta berättar jag mer om senare). På kvällarna samlades vi unga i puben och sen var det fest varje kväll. Vem kunde ha tråkigt då? All mat ombord ingick i priset och det var minsann inte snålt. Ett paradiset för den matglade. Dagen började med te på sängen (serverat av vår däcksteward) full engelsk frukost, förmiddagste/kaffe, en väl tilltagen lunch, eftermiddagste/kaffe och sedan trerätters middag. Ibland fick vi även vickning. Det fanns ju ingen möjlighet att kunna äta allt detta men som ni förstår behövde vi aldrig känna oss hungriga. Om det nu är någon som undrar så kostade resan 323 Engelska Pund, motsvarande ca 3,200 kronor (pundet låg då i ca 10 kr). En drink i baren kostade omkring 20 cent.

Allt talade för att vi skulle få en oförglömlig resa och det kom det också att bli. Vi fick många vänner under resan som jag fortfarande har nära kontakt med.

I nästa nummer av Down Under berättar jag mer om resan med båt till Nya Zeeland. ★

Fakta om båten

- Northern Star Shaw Savill Line
- Byggt 1962 by Vickers-Armstrongs, Southampton, England
- Gross tons: 24731 Length: 650ft (198m) Speed: 20kn
- Width: 83ft (25m) Depth: 26ft (8m) Power: 22000 shp
- Passengers: 1437 Tourist
- End of service: 1975

**STOP
OVER**

TAHITI

Huvudön Tahiti är med sina 150 451 invånare den mest befolkade ön i Franska Polynisien och tillhör ögruppen Sällskapsöarna. De andra fyra av totalt fem ögrupper är Marquesasöarna i norr, Tuamotuöarna i mitten, Australöarna i söder och Gambieröarna i sydöst. Franska Polynisien har totalt 245 405 invånare. Papeete som har en befolkning på cirka 26 000 personer utsågs redan 1830 till huvudstad i det dåvarande kungadömet Tahiti av drottning Pomaré IV.

På tal om namnet Pomaré så finns en historisk och spännande anknytning till Norden. År 1792 gick det brittiska valfångstfartyget Matilda på grund vid revet utanför Mururoa, svensken Anders Lind som ingick i besättningen lyckades i en av de mindre båtarna ta sig till Tahiti där han så småningom kom att bli något av en militär rådgivare åt Pomaré den förste. Linds rådgivning samt skicklighet som prickskytt gjorde att Pomaré till slut vann kampen om makten på Tahiti, till sin hjälp hade de även finlandssvensken Peter Hägersten. En annan svensk som för oss nordbor satt Tahiti på kartan är författaren och äventyraren Bengt Danielsson som år 1949 till 1952 bodde på Raroia innan han och frun Marie-Thérèse Sailley 1953 flyttade till Tahiti där de bodde i över 30 år. Mellan åren 1961 och 1978 var Bengt Danielsson Sveriges konsul i Franska Polynisien. Mest känd för nordborna är kanske norrmannen Thor Heyerdahl som med balsafloppen Kon-Tiki reste från Callao i Peru till ön Raroia i ögruppen Tuamotuöarna, ett äventyr han delade med bland andra Bengt Danielsson.

Jag anlände till den lilla flygplatsen Faa'a International Airport på Papeete, huvudorten på Tahiti och kvällsmörkret hade redan smugit sig på. Framme vid det relativt nybyggda hotellet Radisson Plaza Resort & Spa beläget vid den vackra stranden LaFayette Beach välkomnades

vi i receptionen med tropiska blommor och kall dryck. Hotellrummet är vackert som en dröm och inredningen erbjuder alla bekvämligheter som tänkas kan.

Att slå sig ned i solstolarna på den stora balkongen och i mörkret där ute höra hur vågorna slår in mot stranden samtidigt som fullmånen skapar ett romantiskt sken är alldeles underbart. I minibaren finns champagne och det lokala ölet Hinano Tahiti som det, i värmen och efter de många flygtimmarna, smakar ljuvligt att varva ned med. Dubbelsängen är prydd med ljuvligt doftande tropiska blommor som försiktigt plockas bort innan det är dags för nattens sömn. Utsikten från balkongen nästa morgon gör att man snabbt inser att det var värt flygresan hit. Matavai Bay och stranden LaFayette med sin karakteristiskt svarta sand kantad av palmer och det lummiga berget gör att det ser ut som en tavla. Det var förresten här som James Cook en gång i tiden ankrade när han anlände till Tahiti för första gången. Efter att ha avnjutit den fräscha och mycket goda frukostbuffén i restaurangen Hiti Mahana beger vi oss till hotellets spa där man efter ett avslappnande besök i saunan avnjuter en helkroppsmassage som känns som balsam för kropp och själ.

Alla typer av vattenaktiviteter som snorkling, dykning, fiske, surfing, jet-ski finns givetvis att tillgå på ön. För den våghalsige surfaren så står Tahiti med de världsberömda och tillika mytomspunna vågorna vid platsen Teahupoo. På den lummiga och gröna ön odlas bland annat vanilj, Tiare-blomman och givetvis mängder av frukt såsom papaya, ananas och bananer. Det finns möjlighet till ridutflykter i sagolikt vacker miljö. För den golfintresserade finns en 18-håls golfbana. I Papeete centrum finner man restauranger och butiker att flanera runt bland. Väljer man en tur runt ön så passerar man flera vykortsvackra stränder som

*För den våghalsige surfaren så
står Tahiti med de världsberömda
och tillika mytomspunna vågorna
vid platsen Teahupoo*

Text & Foto: Lars Wallin

Språk: Franska och Tahitiska

Valuta: Polynesiska Franc (XPF)

Huvudstad: Papeete, 26 000 invånare

Klimat: cirka 27 i luft och 26 i vattnet

Befolkning: 245 405

Area: 4 167 km²

Mer info: Tahitis Tursitbyrå, Sheraton Hotel Moorea,
Radisson Hotel Tahiti

inbjuder till svalkande bad. Missa inte The Black Pearl Museum beläget i centrala Papeete, den svarta pärlan blir en perfekt gåva till din älskade. Flera muséer är värda ett besök - Tahiti and her Islands Museum, the Gauguin Museum, the Seashell Museum och the James Norman Hall home. Följer man med på någon safariresa till Fautaua Valley får man uppleva vackra vattenfall och en drömlig natur.

Historiskt sett har Tahiti under flera hundra år haft ett mytomspunnet rykte om sig att vara ett kärlekens paradys. De tidiga sjöfararna ansåg sig ha kommit till himmelriket då de välkomnades varmt av lokalbefolkningen, inte blev det sämre av att de polynesiska kvinnorna som dansade så vackert inte förknippade kärleksakten som något syndigt. De europeiska sjöfararna berättade vid sin hemkomst inte bara om den vackra naturen och folket på Tahiti, lika stort intryck gjorde tatueringskonsten som var vida utspridd på Tahiti och andra öar. Idag framförs uppvisningar med tahitisk dans på flera av de stora hotellen, något som är mycket uppskattat av alla långväga gäster.

Den svarta pärlan livnär omkring 7 000 människor. Robert Wan, eller "kungen av den svarta pärlan" som han kallas, dominerar 50 procent av marknaden. En stor historisk profil på ön är konstnären Paul Gauguin som kom till Tahiti 1891 och vars hundraårsjubileum firades stort med utställningar och konferenser. Missa inte att prova den lokala fiskrätten Poisson cru. Bli inte förvånade om ni på någon restaurang eller liknande möter män som ser ut och för sig som kvinnor. Enligt gammal polynesiske tradition uppfostras i en del familjer den förstfödde sonen som en flicka, en så kallad Rae rae.

Missa inte systerön Moorea, med färjan Aremiti Catamaran som avgår flera gånger per dag och endast tar 30 minuter att resa dit. Moorea är

en väldigt vacker ö och många av öborna har valt att bosätta sig på där för att sedan pendla och arbeta på Tahiti.

Vid vårt besök på Moorea möts vi i den lilla hamnen av busschauffören som ska ta oss till hotellet Moorea Sheraton Lagoon Resort & Spa. Längs en slingrande väg bjuds vi på hisnande vacker utsikt över lagunen. Från hamnen tar det cirka 25 min att åka till The Sheraton Moorea Resort & Spa som är beläget mellan de båda vikarna Cooks Bay och Opunohu Bay. Sheraton Lagoon Resort & Spa är ett riktigt drömaresemål, som har 57 bungalows ovan vattnet och sju på stranden samt 42 i den lummiga trädgården. De som väljer att bo ovanpå vattnet kan välja att beställa frukost som levereras med kanot. Fast givetvis håller hotellets restaurang Arii Vahine högsta klass, så det är värt att sig dit för frukosten. Vattnet är kristallklart och lämpar sig väl för snorkling, kanotpaddling med mera. Förutom vattenaktiviteter finns det tillgång till tennisbanor, golf och gym. Missa inte Mandara Spa där du kan välja bland flera olika och välgörande behandlingar.

En promenad till det berömda Jus de Fruits de Moorea där man kan provsmaka de lokalt producerade juicerna är något man inte får missa. Längs vägen passerar vi mysiga hus och små pensionat belägna alldeles intill strandkanten. Ett annat utflyktsmål väl värt att besöka är Fare Vanilla där man kan se hur det "tahitiska guldet" vaniljen odlas och omvandlas till vaniljprodukter som man kan köpa direkt på plats. Tatueringskonsten är sedan århundraden en tradition man stolt för vidare och några av världens skickligaste tatuereare bor och verkar på ön. Tahiti och hennes systerö Moorea är båda resmål väl värda att besöka, så låt drömmen om Söderhavet gå i uppfyllelse och njut av en stopover i Söderhavet. ★

Nyheter & MEDLEMSFÖRMÅNER

Besök vår hemsida www.australien-nyzeeland.se
eller vår Facebook-sida www.facebook.com/ausnzfs
för aktuella föreläsningar, föreningsmöten och evenemang.

Ny tv-serie: AU PAIR I AUSTRALIEN

Vad väntar på andra sidan jorden? Realityserie på SVT om tre tjejer och en kille som åker till Sydney i Australien för att jobba som au pair.

Måndagar 22.40 www.svtplay.se

Big at Bigsound 2017: 10 Must-See Artists by Rolling Stone AU

1. Sydney singer-songwriter Alex the Astronaut 2. Brightness, aka Alex Knight 3. Brisbane-based folk-pop singer-songwriter Clea Pratt 4. Brissy garage rockers Good Boy 5. Melbourne-based Jess Locke 6. Kardajala Kirridarra from Tennant Creek/Brisbane 7. The Brisbane rapper's Miss Blanks 8. Sydney metalcore quintet Polaris 9. Sydney quintet Wild Honey 10. Perth rapper Ziggy Ramo. rollingstoneaus.com

Drönare ska upptäcka hajar

Med modern teknik hoppas Australien kunna varna sitt strandälskande folk när en haj närmar sig. Det har varit svårt för badvak er och helikopter att i tid se faran. Med Little Ripper som man valt att kalla drönaren som är speciellt utvecklad för att upptäcka haj och större djur i vatten ska säkerheten förhoppningsvis öka vid stränderna.

Tour Pacific tipsar!

Solsäkra Perth och roadtrip mellan Melbourne & Sydney! Upplev det urbana livet i både Melbourne och Sydney och allt däremellan med underbara vindistrikt, nationalparker och kustorter i hyrbil. Med flyg styrs kosan sen mot Perth i väst. Där får du bli en upptäcka den mysiga ön Rottnest Island med sina vackra vyer på en cykelsadel och kanske komma nära den lilla Quokka-kängurun som finns här. Pris från 29 900 kr - 19 dagar Kontakta oss på bokning@tourpacific.se www.tourpacific.se

Qantas

Goda nyheter från Qantas! Fr o m mars-18 kommer deras dagliga A380-flyg från London till Sydney att gå via Singapore igen! Från Singapore kan man dessutom byta till flera andra Qantas-destinationer i Australien!

Paul Kelly aktuell med ny skiva och turné

En av Australiens största artister genom tiderna släppte i augusti sin kritikerhyllade skiva "Life is fine" och ger sig nu ut på vägarna i både Australien och på Nya Zeeland för en omfattande turné. www.paulkelly.com.au

Australienresor tipsar!

Operaföreställningar i Sydney Opera House

Missa inte att gå på en operaföreställning nästa gång du besöker Sydney. Sydney Opera House är ett av världens mest spektakulära och säregna arkitektoniska mästerverk och en viktig ikon för både Sydney och Australien. Följande föreställningar ges under 2018: The Merry Widow - jan/feb, Carmen - feb/mars, The Nose - feb/mars, La Traviata - mars, Don Quichotte - mars, Lucia di Lammermoor - juni/juli, Rigoletto - juli/sep, Aida - juli/sep, The Turk in Italy - aug/sep, Evita - sep/okt/nov. Dessutom spelas La Bohème utomhus utanför Sydney Opera House i mars och april 2018. Det arrangeras även många andra konserter och balett-föreställningar. Kontakta oss för datum, priser och bokning av biljetter. www.australienresor.se

My Planet tipsar!

Nya Zeeland med husbil. Res runt på Nya Zeeland med husbil och upplev landet i din egen takt. Perfekt för både familjer och par! 26 dagar från 19.800 kr. www.myplanet.se

Nick Cave & The Bad Seed

18/10 Ericsson Globe, Stockholm

Australiska Nya Zeeländska Vänskapsföreningen i samarbete med Studieförbundet

Är ni minst tre personer och intresserade av något ämne kopplat till Australien eller Nya Zeeland. Starta en studiecirkel hos vår samarbetspartner Studieförbundet. Kontakta ditt lokala kontor för information om vad ni kan få hjälp med. www.studieforbundet.se

Reseberättelse HONG KONG – PÅ VÄG TILL OCEANIEN

Välkomna till en gratis föreläsning

med Erwin Apitzsch från
Vänskapsföreningen Australien/Nya Zeeland (ANZFS)

5 oktober 2017
klockan 19.00 – 20.30

Plats: Studieförbundet MittSkåne, Fabriksgatan 2A i Lund
Vi bjuder på kaffe och te i pausen.
Fri entré.

Föranmälan krävs till e-post erwin.apitzsch@psy.lu.se
alt. 0708-144865 senast den 1 oktober.

Begränsat antal platser – först till kvarn-principen gäller!

Studie
främjandet

Välkomna!

australien-nyzeeland.se
studieförbundet.se/mittskane

Reseberättelse NATURUPPLEVELSER I TASMANIEN

Välkomna till en gratis föreläsning

med Erwin Apitzsch från
Vänskapsföreningen Australien/Nya Zeeland (ANZFS)

12 oktober 2017
klockan 19.00 – 20.30

Plats: Studieförbundet MittSkåne, Fabriksgatan 2A i Lund
Vi bjuder på kaffe och te i pausen.
Fri entré.

Föranmälan krävs till e-post erwin.apitzsch@psy.lu.se
alt. 0708-144865 senast den 8 oktober.

Begränsat antal platser – först till kvarn-principen gäller!

Studie
främjandet

Välkomna!

australien-nyzeeland.se
studieförbundet.se/mittskane

Reseberättelse TILL FOTS I MELBOURNE

Välkomna till en gratis föreläsning

med Erwin Apitzsch från
Vänskapsföreningen Australien/Nya Zeeland (ANZFS)

19 oktober 2017
klockan 19.00 – 20.30

Plats: Studieförbundet MittSkåne, Fabriksgatan 2A i Lund
Vi bjuder på kaffe och te i pausen.
Fri entré.

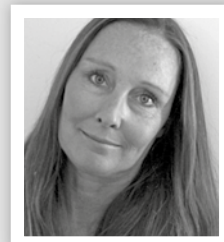
Föranmälan krävs till e-post erwin.apitzsch@psy.lu.se
alt. 0708-144865 senast den 15 oktober.

Begränsat antal platser – först till kvarn-principen gäller!

Studie
främjandet

Välkomna!

australien-nyzeeland.se
studieförbundet.se/mittskane

Åsa Duffy

föreningsambassadör på Nya Zeeland

Vänskapsföreningens ambassadör på
plats i Auckland, Nya Zeeland.
Som medlem i AUSNZFS kan du
ställa frågor till Åsa.
duffy.asa@gmail.com

Welcome to New Zealand
www.tourismnewzealand.com

Tourism Australia
www.tourism.australia.com

New Zealand
www.newzealand.com/us

Welcome to Australia
www.australia.com/enw

LOS ANGELES

Text & Foto: Margot Garmelius
och Tomas Eisner

- En bra Gateway till Söderhavet och Down Under

Palmer, beacher och Hollywood Boulevard. Ja det finns mycket att se och göra i änglarnas stad. Hollywood är hemmet för många stjärnor och turister strömmar hit för att i bästa fall få en glimt av någon stor stjärna. Se till att ha minst en övernattningsnatt, innan du åker vidare Down Under.

Los Angeles är förutom att vara ett trevligt stopp på resan till Nya Zeeland och Australien också en bra gateway för att utforska någon eller några öar i Söderhavet. På vår resa gjorde vi ytterligare ett stopp på Cooköarna.

Vi ville ha minst ett stopp på vår resa till Nya Zeeland och då föll det sig ganska naturligt att göra ett stopp i Los Angeles på USAs västkust. Denna västkustmetropol är ett ställe som nästan alla hört talas om och som de flesta av oss vill se med egna ögon.

Staden är väldigt stor med en folkmängd på dryga 4 miljoner eller 15 miljoner beroende på hur mycket av omgivningarna man räknar in. En stad du inte promenerar i.

Gör man ett kort stopp gäller det att försöka välja ut vad man vill se. Annars riskerar man att bara åka runt i bil eller taxi. Det är långa avstånd och trafiken är intensiv.

Vi stannade en natt så vi valde att hyra bil för att lätt kunna ta oss runt och se en del utefter kusten. Vi valde att övernatta i Santa Monica vid havet, lite nordost om flygplatsen. Det är cirka 20 km att köra och det tog oss en halvtimme att köra till hotellet efter att vi kommit igenom Immigration och fått ut vårt bagage. Vårt hotell låg bara några kvarter från Stilla havet och Santa Monica Pier. Vi slängde in våra väskor på hotellet och gav oss ut för att orientera oss lite i området. Det här var bara några veckor före jul och vi blev båda väldigt överraskade när vi insåg att alla affärer hade julrea redan före jul. Dessutom var alla affärer öppna till midnatt, så det blev en del shopping även om vi inte alls tänkt köpa något och inte heller på första dagen på vår långa resa. Det är svårt att låta bli när man hittar fina saker till lågt pris.

Efter en skön natt på vårt hotell var det härligt att vakna upp till en fantastisk dag med strålende sol och hyfsad värme. Vårt flyg skulle inte gå förrän sent på kvällen så vi hade en heldag på oss för utforskning. Vi började med en lång promenad utefter stranden i Santa Monica och missade förstås inte Santa Monica Pier. Lite kitschigt men är man väl här så ska man inte missa ett besök. En kort biltur i Hollywood var ju tvunget och en färd längs Sunset Blvd och Rodeo Drive får man inte missa.

När vi kände oss färdiga styrde vi kosan mot Venice Beach. Här finns många av de hippaste ställena för shopping, att äta och kanske mest känt för att kolla in folk. Är det någonstans alla vill visa upp sig så är

det på Venice Beach. Här finns flera ställen där man tränar med vikter, och här finns de största och mest muskulösa killarna och tjejerna i Los Angeles. På Muscle Beach, såg vi dem alla, insmorda i olja, med spända muskler och kråmande för alla som gick förbi. Rullskridskoåkare, clowner, jonglörer och många, på olika sätt, udda personligheter mötte vi på vår promenad utefter stranden på den boardwalk som löper längs med stranden. Ett helt otroligt skådespel. Rose Avenue, Main Street och Abbott Kinney Blvd är några av de gator som kan vara värda ett besök för att se alla otroliga affärer och tatueringsstudios som du hittar i Venice.

När vi väl kände oss mätta på alla intryck bland alla dessa färgstarka personligheter fortsatte vi lite längre bort till Marina Del Rey. Det är en del av Venice där det finns många fina lägenheter och en stor marina för fritidsbåtar. Här är det mycket lugnare och här finns också trevliga restauranger där man kan äta gott samtidigt som man ser ut över vattnet och alla fina båtar. Vi valde att avsluta vår korta vistelse i Los Angeles med en god middag i Marina del Rey och såg solen gå ned i havet. Efter middagen var det dags att åka till flygplatsen för att checka in på vårt plan mot Cook Islands och Rarotonga.

Avslutningsvis vill vi bara dela med oss av ytterligare några omtalade ställen som kan vara trevliga att besöka under ett stopp i Los Angeles:

Universal Studios – Här kan man följa med på en rundtur bland flera mycket kända filmscener och se lite hur man kan göra fantastiska effekter med ganska små medel. Ett måste för den som tycker om film.

Warner Bros Studios – Liknande Universal men med den skillnaden att här spelar man även in många av de olika serier du kanske sett på tv hemma.

Disneyland – Här är den första temaparken från Disney. Den öppnades redan 1955, och här kan man lätt lägga en heldag. Precis som du kan göra i Disneyparkerna världen över. Om du reser med barn eller bara vill känna dig ung igen så finns det ingen bättre plats än Disneyland.

Hollywood Walk of Fame – Du har säkert sett dessa berömda stjärnor ingjutna i betongen men det är kul att se dessa i verkligheten. På trottoaren vid Grauman's Chinese Theatre, utefter Hollywood Boulevard i centrala Hollywood ligger detta Walk of Fame där alla de mest kända skådespelarna och kändisar/celebriteter fått sina händer inlagda i trottoaren. Det här är en av de platser som kan vara värt ett besök. Är du i Hollywood så varför inte. Det tar bara några minuter. ★

FRANSKA RIVIERAN MÖTER STILLA HAVET

– en väl bevarad hemlighet

Text & Foto: Åsa Duffy

Många kanske tror att närmaste grannland till Nya Zeeland är Australien, men det är det inte. Knappt två timmars flygresa från Auckland ligger nämligen Nya Kaledonien. Besöker du Nya Zeeland och känner för att göra en avstickare till Söderhavet, åk hit, det gjorde jag. Nya Kaledonien är ett land som har allt man kan önska sig av en stillahavsö – kritvita sandstränder, azurblått vatten, dramatiska berg med grönskande skogar och vackra vattenfall, ja helt enkelt själva sinnebilden av en söderhavsö. Till detta kan man lägga vänliga människor, unikt resmål med mycket kultur och historia och ett härligt klimat året om.

Mitt i hjärtat av Söderhavet ligger en korallgrupp som är omgiven av världens näst största atoll. Öarna badar i en enorm smaragdgrön lagun. Få vet om att det är den största lagunen i världen och som också finns med på UNESCOs världsarvslista. Nya Kaledoniens är det näst största korallrevet i världen och är hela 1 500 kilometer långt och har en stor mängd unika arter. Landet består av huvudön Grand Terre, Isle of Pines i söder och ögruppen Loyalty Islands i öster. Huvudön erbjuder ett oändligt varierande landskap av forsande vattenfall, grönskande floddalar, gröna regnskogar och en vacker kustlinje. Landet har vulkaniskt ursprung och består både av frodiga rika grässlätter, tropiska regnskogar och världens största utbud av fantastiska laguner. Jag och min man Simon hämtar ut vår hyrbil på Tontouta flygplats och tar oss längs kustvägen upp till huvudstaden Noumea som ligger på en liten halvö på sydsidan av huvudön Grand Terre. Det är inte för inte som den här staden ofta kallas för "Lilla Paris". Livsstilen i Noumea påminner om Sydfrankrike. Det franska inflytandet är starkt och hade det inte varit för klimatet och de vita sandstränderna kunde man nästan tro att man befann sig i Frankrike. Vårt hotell ligger vid den vackra stranden Ansa Vata Bay, bara ett par minuters väg till strandpromenaden som är kantad av pittoreska restauranger och barer med utsikt över lagunen. Noumea har några av de bästa franska restaurangerna på södra halvklotet och staden är en symbios av gäslever, tropiska färggranna blommor, leende inhemska kvinnor klädda i blommiga klänningar, boule, palmer, turkosblått hav, tropisk frukt, kitesurfing, crêperier och kindpussar. Nya Kaledonien tillhör Frankrike och landet har cirka 200 000 invånare. Befolkningen är i huvudsak en blandning av ursprungsbefolkningen melanesiska kanakerna och människor med franskt ursprung. Den fantastiska mångfalden återspeglas i människornas ansikten och här finns en påtaglig värme och gästfrihet som inte undgår någon. Innan vi lämnar Noumea tidigt på morgonen gör vi ett besök på stadens färgsprakande marknad vid småbåtshamnen Port Mosel. Vi vandrar bland rader av stånd med handgjorda textilier, bröd, kakor, lokala

hantverk, mängder av grönsaker och frukt, blommor, kokosnötter, fisk och skaldjur. Resan går vidare längs västkusten och sträckan bjuder på ett varierande landskap med en långsträckt hög bergskedja som delar huvudön i en skogbevuxen östlig del och en torrare västlig del. Längre norrut blir landskapet desto kargare och den typiska rödfärgade jorden breder ut sig längs vägen. Den lilla staden Kone blir vår mellanlandning på väg upp mot Poum. Kone är inte så mycket till turistort och här är porten till de många nickelgruvorna i inlandet. Staden är också ett viktigt hantverkscentrum där man flätar korgar, brickor och hattar. Öster om staden ligger Baie des Jardins, en trevlig liten fiskeby där man kan njuta av nyfångad hummer. Där åt vi lunch i den lilla hamnen. Det har blivit kväll när vi anländer till vårt hotell Malabou Beach Resort som är beläget vid en vacker vit sandstrand strax söder om Poum. Stämningen och atmosfären på detta hotell är underbar och stranden här är öde sänar som på en handfull australiska turister. De vackra vita sandstränderna är också ett mecka för dem som sysslar med kitesurfing och här samlas surfare från hela världen. Nellie på Noumeas turistbyrå, har rekommenderat oss att ta oss tillbaka till Koumac för att sedan resa på den vackra väg som ska ta oss över till västkusten. Vi passerar först genom tät skog med många natursköna platser och med en hisnande utsikt över floder och dalar. Här finns öde öar, vackra stränder och enastående dykplatser. Hienghène är vår nästa destination och den förtjänar ett mycket längre besök än vad vi kan göra. Nära Hienghène korsar vi floden på den sista bilfärjan i Nya Kaledonien och omgivningen är i det närmaste magisk. Här finns häpnadsväckande klippformationer i viken, bland annat den berömda La Poule, som består av massiva kalkstensklippor ute i havet. Hienghène är stället man beger sig till för att utforska undervattenslivet på barriärrevet. De sista nätterna bor vi på en resort som ligger på den största och vackraste stranden på östkusten av Nya Kaledonien, intill byn Poindimie. Vi tillbringar dagarna med att koppla av på vår privata veranda i vår bungalow direkt på sandstranden. Vi spelar backgammon i våra strandsängar, läser böcker i hängmattan, snorklar i det turkosblå havet och avslutar dagen med en skön massage i stråhyddan. Kanske den här idyllen i Söderhavet bör förbli en väl bevarad hemlighet? När guideboks förlaget Lonely Planet förra året rankade världens bästa resmål var Nya Kaledonien ett av dem och det är ganska så sannolikt att fler kommer att hitta hit. När jag sitter på flyget hem är det ändå med en känsla av att ha fått tillträde till en undangömd värld – och att faktiskt ha upptäckt en liten hemlighet. ★

NYA ZEELANDS

ursprungsbefolkning

Text: Åsa Duffy - Foto:Pixabay

Exakt när Nya Zeeland befolkades är det ingen som riktigt vet men forskare tror att det ägde rum för ungefär ett tusen år sedan. Maorierna som är landets ursprungsbefolkning har polynesiska förfäder som tog sig över Stilla havet i kanoter. Invandringen pågick i flera hundra år. De kallade landet för Aotearoa som på deras språk betyder det långa vita molnet. Enligt en maorisk legend upptäcktes Nya Zeeland av den polynesiska sjöfararen Kupe, som anlände till öarna efter att ha följt efter en bläckfisk ut i havet. Maorikulturen är rik på berättelser och legender.

När upptäcktsresenärerna Abel Tasman och James Cook upptäckte landet i slutet av 1700-talet träffade de på maorifolket som var indelat i flera självstyrande stammar, vilka utkämpade blodiga strider mot varandra. I slutet av 1700-talet tog invandringen från resten av världen vid, främst från England och det var också under den här tiden europeiska säl- och valfångare slog sig ner i landet. Nybyggarnas krav på land skapade ständiga konflikter med maorierna. Många maorier levde längs kusterna och de började byta till sig vapen från de nya invandrarna och det var här maktbalansen började rubbas i deras interna strider. Många maorier utrotades i dessa blodiga strider. En annan orsak till att många maorier utrotades var också att de smittades av europeiska sjukdomar. Genom Waitangifördraget från 1840 erkände maorierna den brittiska kronans överhöghet över Nya Zeeland. I gengäld skulle maorierna få skydd och garanteras rätt till mark. Waitangifördraget undertecknades av många, men långt ifrån alla, maorihövdingar. Ganska snart uppstod oenighet om hur avtalet skulle tolkas och det resulterade i långvariga krig mellan kolonisationsrerna och maorierna. Trots fördraget kunde britter ofta ta kontroll över den bästa marken och än idag finns det

åsikter om att det här fördraget inte varit rättvist. Maoriernas rättigheter inskränktes och med mindre mark att leva på, minskade maoribefolkningen drastiskt och man förutsåg att de snart skulle upphöra att existera. Så blev det dessbättre inte; de återhämtade sig och lyckades hålla sin kultur och sina traditioner vid liv, och så småningom dog striderna ut. När européerna kom till Nya Zeeland fanns det mellan 100 000 och 250 000 maorier på öarna. Mot slutet av 1800-talet var de endast drygt 40 000. Trots att maorierna utgör en så liten del av befolkningen är deras kultur och traditioner oerhört respekterade av alla nya zeeländare. År 1987 blev maori ett officiellt språk och numera har alla myndigheter och institutioner dubbla namn, ett på engelska och ett på maori. Språket är i högsta grad levande på Nya Zeeland idag, inte minst genom ortsnamn och platser. Det finns också en speciell tv-kanal. Maorispråket är hörnstenen i deras kultur och den nya kanalen vill vara "en plattform för maorisk kulturell utveckling". Kanalens mål är "att bli erkänd som världsklass bland urbefolkningarnas etermedier".

Som besökare på Nya Zeeland kan du få uppleva maorikulturen genom och besöka en så kallad marae, ett möteshus, men det måste göras genom en guidad tur. Det finns organiserade turer till ett marae lite varstans i landet, från Northland, Auckland och i Canterbury på sydön.

Den mest populära och troligen bästa platsen för att lära sig mer om Nya Zeelands ursprungsbefolkning är Rotorua på nordön, där kan man ta del av både dans, mat och traditioner. Maorierna är kända för tatueringar, träsniderier och vävning som lever vidare från generation till generation. ★

För mer information se: www.rotoruanz.com/visit/see-and-do/maori-culture

BLI MEDLEM / FÖRMÅNER

Bli medlem i Vänskapsföreningen och utöka dina kunskaper om länderna, inte bara som rese mål, utan också om bland annat kultur, historia, sport, vin, studier, arbete och hur det är att leva i Australien och Nya Zeeland. Det är också ett forum för medlemmarna att dela egna reseupplevelser med andra med samma intresse.

Medlemsförmåner

Som medlem erhåller du förutom vår medlemstidning även förmånen att kunna ställa detaljerade frågor till föreningens ambassadörer. Vi presenterar fler tillfälliga och långvariga förmåner på vår hemsida www.australien-nyazeeland.se

Bli medlem

Inbetalning av 200 SEK till PlusGiro konto 54 81 31-2. Var vänlig ange namn, ev. medlemsnummer och e-postadress. Vi arbetar konstant med att skaffa flera och bättre fördelar för dig som medlem. Utöver medlemstidningen Down Under, hemsidan och deltagande i olika arrangemang runt om i landet, kan du som medlem få en rad olika rabatter hos olika samarbetspartners.

MEDLEMSKORT 2017

NAMN:

www.australien-nyazeeland.se

B

Vill du skriva en artikel för **DOWN UNDER?**

Har du rest, studerat, arbetat eller
upplevt något intressant med koppling
till Australien och Nya Zeeland?

Kontakta oss via **www.australien-nyazeeland.se**

